

Αθήνα, 03/09/2018

Πανεπιστημιούπολη-Ιλίσια

Email: deanphil@uoa.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών εξέδωσε την ακόλουθη Ανακοίνωση:

Με έκπληξη, η οποία γρήγορα μετατράπηκε σε απογοήτευση, πληροφορηθήκαμε σήμερα από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων την αντικατάσταση του μαθήματος των Λατινικών από το μάθημα της Κοινωνιολογίας ως εξεταζόμενο μαθήματος για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Σύμφωνα με το Υπουργείο «η αντικατάσταση αυτή κρίθηκε απαραίτητη αφ' ενός γιατί από όλο το φάσμα των επιστημών του 1ου Επιστημονικού Πεδίου τα Λατινικά αφορούσαν μόνο τα Τμήματα Φιλολογίας και αφ' ετέρου γιατί με την εξαιρετικά περιορισμένη εξεταστέα ύλη τους προκαλούσαν στρεβλώσεις στην τελική βαθμολογία των υποψηφίων.» Και τα δύο επιχειρήματα δεν ευσταθούν και μπορούν εύκολα να ανατραπούν. Η εμπέλεια και χρησιμότητα των Λατινικών είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από αυτή που τους αναγνωρίζει το Υπουργείο και η γνώση τους είναι απαραίτητη όχι μόνο για τους φιλολόγους αλλά και για πλειάδα άλλων επιστημόνων και επαγγελματιών (ενδεικτικά και μόνο: για νομικούς επιστήμονες, γιατρούς, φαρμακοποιούς, επιστήμονες που θεραπεύουν το αντικείμενο της αρχαίας και της νεότερης Φιλοσοφίας, της αρχαιολογίας καθώς και της ιστορίας της Ευρώπης από τα ρωμαϊκά χρόνια έως και την πρώιμη νεώτερη περίοδο, καθηγητές ξένων γλωσσών). Όσο για την «περιορισμένη εξεταστέα ύλη» των Λατινικών που επικαλείται το Υπουργείο, θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι για τον καθορισμό της ύλης, την διδακτική χρήση του συγκεκριμένου εγχειριδίου, την ανάγκη ή μη αντικατάστασής του από πιο σύγχρονα βιβλία, την ενίσχυση και διεύρυνση της διδασκαλίας της λατινικής γλώσσας και με στοιχεία ιστορίας και γενικότερα πολιτισμού αλλά και για τη σταδιακή υποβάθμιση του μαθήματος διαχρονικά βασικός υπεύθυνος είναι το ίδιο το Υπουργείο. Υπάρχουν άλλωστε πολλές και αξιόλογες προτάσεις από ειδικούς, οι οποίοι προτείνουν με συστηματικό τρόπο την αναβάθμιση του μαθήματος και οι προτάσεις αυτές θα ήταν εύκολο να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της γενικής αρχής ότι οι όποιες διαπιστωμένες αδυναμίες καταβάλλεται προσπάθεια να απαλειφθούν και όχι να οδηγήσουν στην κατάργηση ενός μαθήματος.

Η αδικαιολόγητη υποβάθμιση του μαθήματος των Λατινικών αποτελεί στρατηγική απολύτως λανθασμένη και αναχρονιστική, η οποία δυστυχώς θα επιφέρει την ακόμη μεγαλύτερη απομόνωση του μαθητικού πληθυσμού της χώρας από την ευρωπαϊκή πραγματικότητα και την περαιτέρω περιχαράκωσή του στον μονόπλευρο θαυμασμό του –αναμφίβολα σπουδαίου– ελληνικού πολιτισμού, με όποιες δυσάρεστες συνέπειες μπορεί να έχει κάτι τέτοιο. Τα Λατινικά αποτελούν το μοναδικό μη ελληνικό μάθημα αρχαιογνωσίας με σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό και προάγουν τη γνώση των μαθητών/μαθητριών για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, συντελώντας καθοριστικά στην εμπέδωση της ευρωπαϊκής ιδέας μέσω της γνωριμίας τους με μια γλώσσα και έναν πολιτισμό που αποτέλεσε και

αποτελεί βασικό πυλώνα του ευρωπαϊκού πολιτισμού, με διαρκή και διαχρονική επίδραση. Τόσο η εκμάθηση της λατινικής γλώσσας όσο και η μελέτη της λατινικής λογοτεχνίας και του ρωμαϊκού πολιτισμού αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για να διαμορφώσουν οι Έλληνες μαθητές και οι Ελληνίδες μαθήτριες ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτισμική ταυτότητα. Ενισχύουν παράλληλα την αίσθηση των δεσμών και της συνέχειας του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού με τον ρωμαϊκό και τον βυζαντινό.

Την ώρα που είναι ευρέως γνωστό ότι οι λαοί παγκοσμίως αναθεωρούν την όποια απομάκρυνσή τους από την κλασική παιδεία, αναγνωρίζουν την πολλαπλώς θετική επίδρασή της τελευταίας στην πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπου και κυρίως επιδιώκουν τον επαναπροσδιορισμό της ταυτότητας και του πολιτισμού τους ανατρέχοντας στις βάσεις αυτής της παιδείας, προκαλεί τουλάχιστον κατάπληξη η απόφαση του ελληνικού Υπουργείου Παιδείας να υποβαθμίσει και ουσιαστικά να εξοβελίσει από το εκπαιδευτικό σύστημα το μάθημα των Λατινικών, καταδικάζοντας με αυτόν τον τρόπο τους μαθητές και τις μαθήτριές μας σε ελλιπέστατη κατάρτιση στο σημαντικότερο πεδίο της ιστορίας και του πολιτισμού, σε μονομέρεια και σε προσκόλληση σε ξεπερασμένες εθνικιστικές αντιλήψεις.

Η απόφαση κατάργησης των Λατινικών από τις πανελλαδικές εξετάσεις αποτελεί συνειδητή υποβάθμιση ενός ολόκληρου μεγάλου κλάδου που στηρίζει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, του κλάδου ΠΕ02 Φιλολόγων, από τον οποίο στην ουσία αφαιρούνται διδακτικές ώρες και ένα ολόκληρο αντικείμενο, και αλλοίωση της φυσιογνωμίας του ελληνικού σχολείου. Εγκαταλείπεται μια στέρεα βάση καταρτισμένων δασκάλων που δημιουργήθηκε με κόπο και προσπάθειες πολλών ετών και επιχειρείται η αντικατάστασή της με κάτι ασαφές και αδιαμόρφωτο. Δεν είναι τυχαία η αναστάτωση που προκλήθηκε αμέσως σε μεγάλη μερίδα του φοιτητικού πληθυσμού –προπτυχιακού και μεταπτυχιακού – αλλά και σε αποφοίτους πολλών πανεπιστημιακών Τμημάτων και Σχολών, και είναι αξιοσημείωτες οι ποικίλες εκδηλώσεις αγανάκτησης που τη συνοδεύουν.

Καλούμε το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να επανεξετάσει και τελικά να αναθεωρήσει και να ανακαλέσει αυτή την απολύτως εσφαλμένη απόφασή του, η οποία δυστυχώς θα συντελέσει με μαθηματική ακρίβεια στην περαιτέρω υποβάθμιση των σπουδών των μαθητών και μαθητριών της χώρας μας.

Η Κοσμήτωρ

Καθηγήτρια Ελένη Καραμαλέγκου

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Το Δ.Σ. της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων, στην Έκτακτη Συνεδρίαση της 4^{ης} Σεπτεμβρίου 2018 με θέμα «Εξαγγελία από το Υπουργείου Παιδείας νέων μέτρων για την εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα», ζητεί την άμεση απόσυρση του υπουργικού σχεδίου, το οποίο -αιφνιδιαστικά και χωρίς να έχει προηγηθεί διάλογος με την επιστημονική κοινότητα- εξαπολύει ολομέτωπη επίθεση κατά των φιλολογικών μαθημάτων και πλήττει βαρύντατα την ουσία της ανθρωπιστικής παιδείας, η οποία βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε πορεία προϊούσας υποβάθμισης.

Πιο συγκεκριμένα:

- Θεωρεί απαράδεκτη την κατάργηση της διδασκαλίας του μαθήματος των Λατινικών, μέτρο που αποκόπτει το ελληνικό σχολείο από τις ρίζες του ευρωπαϊκού πολιτισμού και που επιχειρείται στο όνομα μιας καινοφανούς, έξω από κάθε επιστημονική τεκμηρίωση, άποψης ότι στο μάθημα αυτό αρίστευαν σχεδόν όλοι οι υποψήφιοι(!).
- Με αγανάκτηση παρακολουθεί την περαιτέρω υποβάθμιση του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας, η οποία συνίσταται στην κατάργηση της μετάφρασης του διδαγμένου κειμένου και στην υπομοριοδότηση (με 10 μόλις μόρια, αντί των 20 που ισχύουν) του αδίδακτου από το οποίο ο υποψήφιος θα καλείται πλέον να μεταφράσει έως έξι (6) μόνον σειρές (!).
- Η ενοχοποίηση της μετάφρασης του αρχαιοελληνικού κειμένου, με το έωλο επιχείρημα ότι οι μαθητές την αποστηθίζουν μηχανικά, στρέφεται εναντίον μιας κορυφαίας πνευματικής άσκησης, η οποία οξύνει την κρίση των μαθητών και αναδεικνύει τις ικανότητές τους τόσο στον αρχαιοελληνικό όσο και στον νεοελληνικό λόγο.
- Ενδεχόμενη υιοθέτηση των μέτρων αυτών θα αποκόψει την ελληνική εκπαίδευση από ιστορικούς δεσμούς με τον ανεκτίμητο γλωσσικό πλούτο των κλασικών γραμμάτων, στην κοιτίδα της δημιουργίας τους γεγονός που θα έχει συνέπειες -θλιβερές και απρόβλεπτες- για το μέλλον και της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας.
- Καλούμε τους συναδέλφους μας φιλόλογους που δίνουν στους μαθητές το περίσσειμα της καρδιάς τους, ώστε να κρατηθούν ζωντανές οι αξίες της ανθρωπιστικής παιδείας, να ενώσουν τις δυνάμεις τους ώστε να αναμορφώσουμε δημιουργικά τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών και λατινικών κειμένων αποδεικνύοντας ότι τα κλασικά γράμματα δεν ανήκουν σε μια αποστεωμένη αντίληψη για την εκπαίδευση, αλλά διαθέτουν εσαεί την άφθαρτη νεότητα ενός αγέραστου πολιτισμού.

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΠΕΦ

Η Πρόεδρος

Τασούλα Καραγεωργίου, δ.φ.

Ο Γενικός Γραμματέας

Αντώνης Μαστραπάς, δ.φ.